

Marija Kmetova:

Večerna.

»Tebi pišem, človeku, ki si polovica mene. Kdo si, kaj si, kod in kako hodiš — ne vem, ne poznam te. Vem pa, da živiš, ker te čutim. Iskala sem te vse dni življenja, pa te nisem našla. (!!!)

Ni dolgo tega; vstala sem in sem se napotila v službo. Na hribu se je pričelo.

Veter je zavel od severa, pripodil je megle in jih razkropil med bakreno listje. Zemlja se je zgubančila in skrčila; zasopla je in se zavila v mir in pokoj.

Kolikokrat si je zaželela moja duša človeka, pa vselej takrat je zabrila mrklost hribov tako zelo, da sem nehotoma povescila že razprostrte roke in sem omahnila.

In tisto večno, prastaro prašanje, tisti čemu! Pa prestar je že bil, preveč že oguljen, da bi se bil izvil iz dna duše. In zakaj tudi čemu? Bodi!

Ni bil vdan in ponižen ta bodi, — a moral je biti. Ali si naj razbijem glavo ob zidu? Je li polž za stopinjo dalje na poti, če si zaželi peroti?

Tak je bil začetek.

Prišli so spomini na dneve pričakovanja. Ti dnevi so bili polni bojazni in spet polni moči. Pa obstala so hrepenenja in zastale so želje. Pogled se je raztegnil in čakal, v nestrpnem nemiru je čakal, kdaj se odpro zatvornice in se mahoma razgrnejo rdeče rože in zlatá in solnca daljave. Ko pa le ni bilo vsega tega, se je vpognil hrbet, in oči so onemele, zasmejala sem se.

Ti moj človek, razumeš, kakšen je tak smeh? Tisti je storil bolje, ki je videl lužo in jo preskočil. Jaz pa sem se hotela poglobiti vanjo. Rezultat? Bolna glava in bolna duša. Tista skalnata pota, tiste nagubane njive, prosojno listje in bele breze; močni hrasti in visoke smreke; razdrapani borovci in vsa tista razrita zemlja: vse to me ni privezalo nase in me ni potegnilo k tлом, v početek. Še sem čakala, da se zavem in stopim trdno na tla. Pa je bilo treba le kepice prsti, le trohice realnosti — in vsa pajčevina mojega življenja se je raztrgala.

Takrat sem videla vso tisto sedanost jasno in določno pred seboj in sem čutila, kako me bo strla. Prešinilo me je kakor železna ost in objela me je groza.

Potopila sem se v topost, položila pot svojega življenja v papir, jo lepo zavila in prevezala.

Vsaka pot mi je bila zdaj vseč.

Pa je prišla bolezen.

Suhi kašelj me je moril; nisem marala za to — in prišlo je tako daleč.

Zdaj umiram.

Človek ne vé, kdaj mu je umreti, pravijo; jaz pa vem, da sem že zdavnaj mrtva.

In ves čas želim tebe; tebe želim, želim, želim. Pa te ni.

In zdaj je spet jesen. Dež in dež.

Visim med nebom in zemljo.

Duša se trese v silnem pričakovanju.

Ni te — ni in ni ...

Polovičarji smo ljudje.

V bližini se trese noč; zemlja grabi po meni ...“

Ivo Gruden:

Besede sladke ...

Besede sladke, draga, mi šepeči
in tihe, — naj jih čuje le srcé:
takó potoki v daljah žuboreči
v najtišjih urah srcu govore.

V naročje tvoje sem položil glavo,
med tvoje dláni skrtil sem svoj obraz:
utonem ves v valovje naj sanjavo
kot list, ki pal v tolmun je nočni čas.

O, vé še list, s katerega drevesa,
s katere veje veter ga je snel?
Šepeči, draga, tiho — kot zavesa,
da tvojih bi besed ne razumel.